

**ÕPETADA, MITTE KOOS
ÕPPIDA!**

**ÕPETADA MITTE, KOOS
ÕPPIDA!**

Heidi Uustalu

Saare maakonna hariduskonverent

„Merest kantud tarkus“

22. augustil 2019

Mida õppekava räägib?

Õppekava annab ette:

- **Alusväärtused**
- **Sihiseade**
- **Pädevused**
- **Läbivad teemad**
- **Ainevaldkonnad**
- **Õppimise käsitlus**
- **Õpitulemused**

Toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlblist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Kujundab väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks.

Ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus.

Eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

Riikliku õppekava tähenduses on pädevus teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida.

Üldpädevused on ainevaldkondade ja õppeainete ülesed pädevused, mis on olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu ning tunni- ja koolivälises tegevuses. Üldpädevuste kujunemist jälgivad ja suunavad õpetajad omavahelises koostöös ning kooli ja kodu koostöös.

Mida meilt oodatakse? Mis tegelikult loeb?

- **Inimese õnn sõltub suhetest ümbritsevaga – mismoodi suhteid luua, kuidas neid hoida, kuidas hoida ennast ja teisi.**
- **Headus, halastus ja armastus võiksid olla kandvad teemad ka õppimisprotsessis õppeainest sõltumata.**
- **Teadmised on olulised, aga kui inimesel puudub taustsüsteem, kuhu need paigutada, siis pole ta rahul ega õnnelik ega suuda õnnelikuks teha ka teisi**

(Annika Laats)

- **Iseseisev mõtlemine ja võime vastutada.**
- **Milline on minu käitumise ja sõnade mõju teistele?**
- **Lõimitud õpe valmistab lapsi ja noori täiskasvanueluks kõige paremini ette.**
- **Pikaajalisemad uurimisprojektid ja rühmatööd on hea ettevalmistus eluks.**
- **Tegelik elu annab pikemaid eesmärke, mitte kodutöid homseks.**
- **Perspektiivide mitmekesisus – ei ole olema ühte lahendust.**
- **KOOSTÖÖ !!! (Minuga on raske koostööd teha ..., oled kuulnud? :D)**

(Valdur Laid)

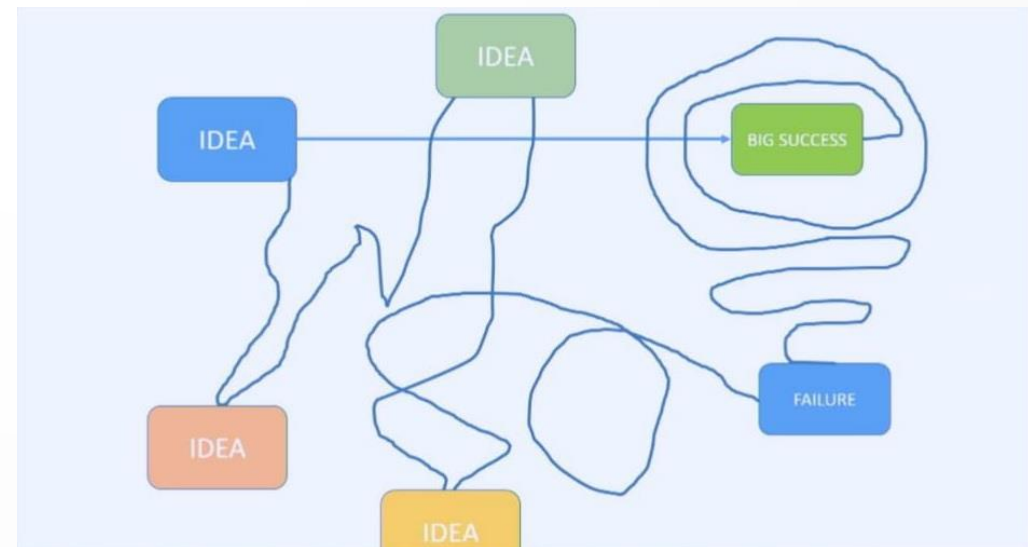

Kool on inimeseks kasvamise koht

Õppimine koolis on lapse jaoks ettevalmistus elueksamiks mitte eksamite eluks. St, et õppimine on eakohane, parajat pingutust nõudev, eluline, juhendatud pidev teekond paremaks, osavamaks, targemaks saamisel.

HEA HARIDUS:

Võrdsete võimaluste ja võimestatuse aluseeldus.

Jaan Aru

Et areneda inimene uurib, mõtleb, reisib, loob, õpib, jälgendab, töötab, loeb, kuulab, kirjutab, mängib ...

Pere24.ee
Kui laps mängib õues,
siis ta õpib, mis on:

ruum, kiirus, ilm, mass, vibratsioon, heli, materjal, tekstuur, koostöö, temperatuur, teaduslikud meetodid, meeled, aasta-ajad, kujundid, suurus, vaikus, vastutustunne, risk, reaktsioon, küsimuste esitamine, taimed, probleemide lahendamine, planeerimine, füüsika, mustrid, korrapära, vaatlemine, hoolitsemine, kompromiss, läbirääkimine, loodus, sobitamine, liikumine, mõõtmine, mina ise, uurimine, iseseisvus, kuulamine, keel, initsiatiiv, valgus, putukad, liikide määramine, gravitatsioon, inerts, jõud, sõprus, haprus, eksperimenteerimine, pinge, vahemaa, sügavus, vestlus, seotus, enesekindlus, suhtlus, klassifitseerimine, loomad, rahu, konstrueerimine, keemilised reaktsioonid, kultuur, loovmõtlemine, ühiskond, muutused, põhjus-tagajärg suhe, kogukond, hoolimine, arvutamine, kuulumine, tasakaal, autonoomia, korraldamine, aktiivne tegevus, omaksvõtmine, aeg, sobitumine, ajalugu, armastus.

Ideaalse õpikeskkonna 5 tunnust.

Mix of ...

- **Harvard University,**
- **Lottemaa,**
- **Buddist monastery,**
- **a marketplace,**
- **an atelie**

(Jan Fasen, Niekée kooli direktor).

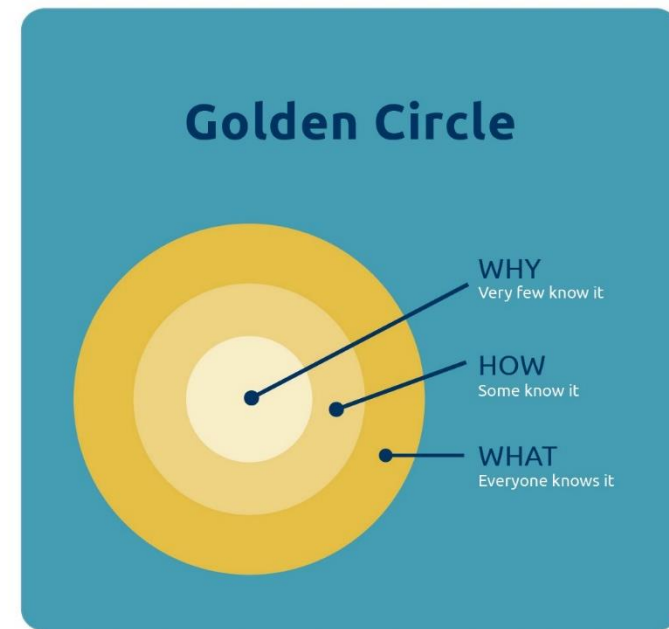

3 küsimust, millest algab kõik „Golden Circle“ by Simon Sinek

- MIKS?
- KUIDAS?
- MIDA?

Ja alati just selles järjekorras ..., mitte vastupidi.

Golden circle

ISESEISEV
Olen iseseisev mõtleja – oskan otsustada, oskan vastutada.

LOOV
Mõtlen "kastist välja".

USALDUSVÄÄRNE
Olen sõnapidaja – teen seda, mida olen lubanud.

SUHTLEJA
Olen tähelepanelik suhtleja – oskan kuulata, soovin mõista, pakkuda abi, koguda suheldes teavet.

INNUSTUV
Säran ise ja panen teised särama.

NAERUSUINE
Minu hoiak on elujaatav – olen õnnelik, elurõõmus, heatahtlik.

IINFOVALDAJA
Tunnen infokanaleid. Oskan leida, mõttega töödelda ja edastada infot.

MÕTLEV
Olen avara mõttemaailmaga kriitiline mõtleja – kujundan arvamuse, avaldan arvamust, oskan anda tagasisidet teiste mõtetele.

ETTEVÕTLIK
Tahan
Suudan
Teen

NUTIKAS
Loon seoseid, oskan eristada olulist, näen probleemides võimalusi.

ELULINE
Tean, mida ja miks ma õpin, ning oskan eksimist kartmata katsetada.

!SNITITO

I- iseseisev OLEN ISESEISEV MÕTLEJA – OSKAN OTSUSTADA, OSKAN VASTUTADA.

L- loov MA EI TUNNISTA VÕIMATUID OLUKORDI. OSKAN "VAHETADA KÄIKU" JA LEIDA LAHENDUSI. MÕTLEN "KASTIST VÄLJA". LOON ISE JA NAUDIN TEISTE LOOMINGUT.

U- usaldusväärne OLEN SÕNAPIDAJA - TEEN SEDA, MIDA OLEN LUBANUD.

S- suhtleja OLEN OSKUSLIK JA TÄHELEPANELIK SUHTLEJA.OSKAN KUULATA - SOOVIN MÕISTA, PAKKUDA ABI, KOGUDA SUHELDES TEAVET.

I - innustav SÄRAN ISE JA PANEN TEISED SÄRAMA.

N- naerusuine MINU HOIAK ON ELUJAATAV - OLEN POSITIIVNE, ÕNNELIK, ELURÕÕMUS, HEATAHTLIK.

I - infovaldaja TUNNEN INFOKANALEID. OSKAN LEIDA, MÕTTEGA TÖÖDELDA JA EDASTADA INFOT.

M- mõtlev OLEN AVARA MÕTTEMAAILMAGA. TEAN, ET MÕTELDA ON MÕNUS.

OLEN KRIITILINE MÕTLEJA - KUJUNDAN ARVAMUSE, AVALDAN ARVAMUST, OSKAN ANDA TAGASISIDET TEISTE MÕTETELE.

E- ettevõtlik TAHAN-SUUDAN-TEEN.

N- nutikas OTSIN JA LEIAN VAJALIKKU TEAVET , LOON SEOSEID, OSKAN ERISTADA OLULIST, OSKAN NÄHA TERVIKUT.

E- eluline TEAN, MIDA JA MIKS MA ÕPIN, NING OSKAN EKSIMIST KARTMATA KATSETADA.

Miks peab asjast ühtmoodi aru saama?

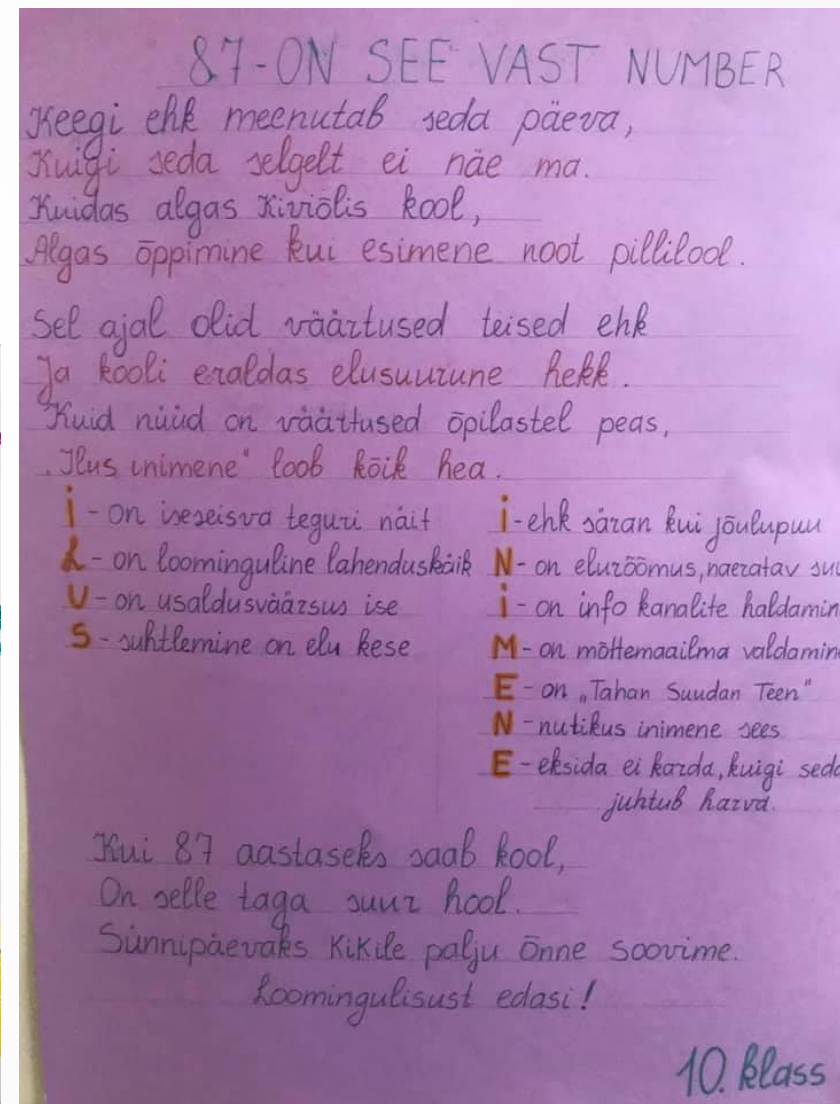
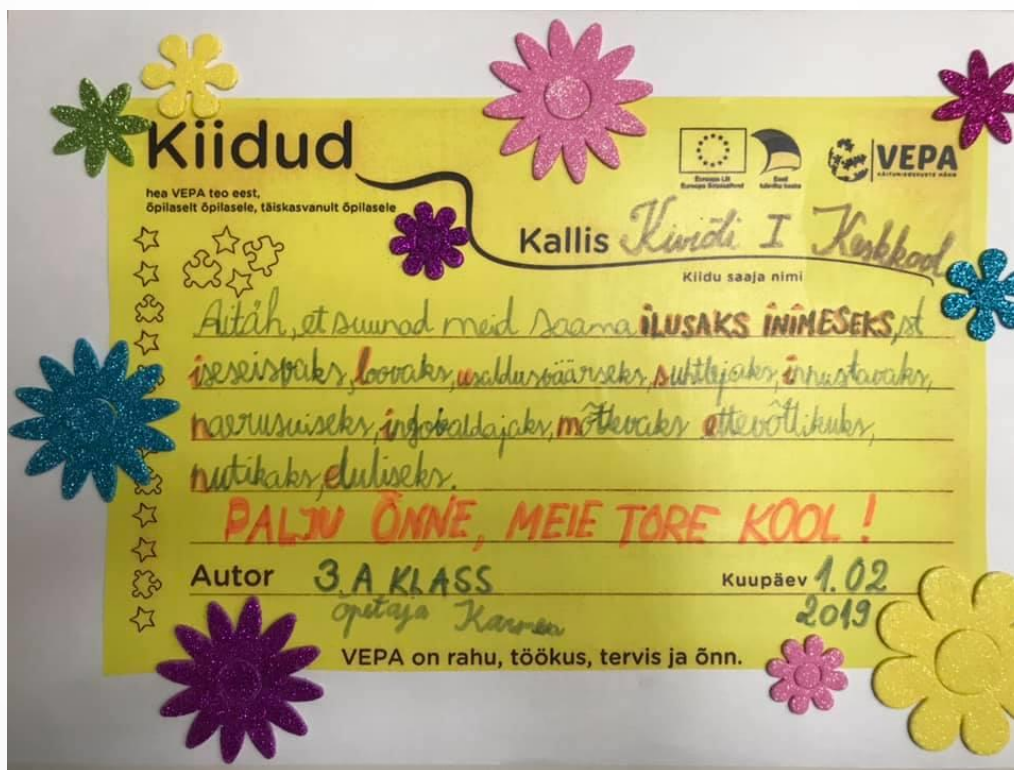
Lugu elust enesest ...

Muusik Count Basie ütles klubi omanikule, kelle klaver alati häälest ära oli, et ta ei tule enne esinema, kui klaver on korda tehtud. Ühe kuu pärast helistas klubiomanik ja ütles, et klaver on korda tehtud. Kui Basie sellel mängis, selgus, et klaver ei ole ikka hääles. „Sa ütlesid, et tegid selle korda, „ karjus ta omaniku peale. „Jah,“ vastas omanik „Lasin selle üle värvida.“

Kas me saame ikka probleemist aru? **Värvida** või **häälestada**?

Kooli DNA – seda peab teadma iga inimene

Võtmeisik on koolis õpetaja

Eeskuju pole inimeste mõjutamise peamine viis – see on ainus viis

Albert Schweitzer

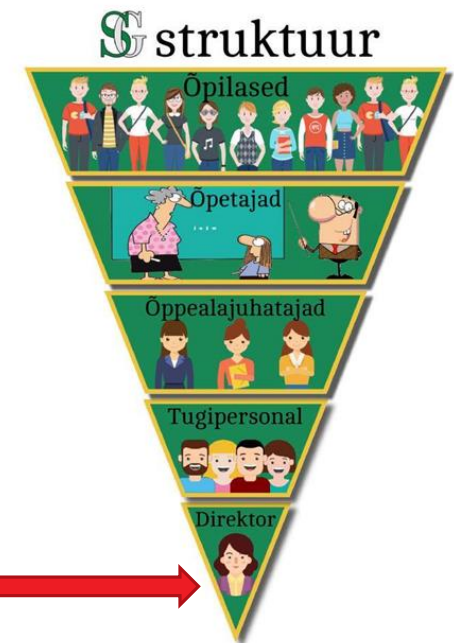

Hoiatus või eeskuju?

Koolijuhid loovad tingimusi, mis aitavad õpetajatel edu saavutada.

- See tähendab takistuste kõrvaldamist, ressursside võimaldamist ja rühmaviisilise arengu toetamist ja seejärel edusammudele tähelepanu pööramist ja nende tähistamist.
- Õpetajate rühm, mis teeb teatud ajaperioodide jooksul eesmärgipärast koostööd, saavutab rohkemate õpilaste seas paremad õpitulemused. Seega ... koolijuhid peaksid suunama energia rühma arendamisele (Michael Fullan).

Jagamise eetika vol 2

Edutegurid

- **Meeskond- mõttekaaslaste liit, milles inimesed tunnevad ja arvestavad üksteist, toetavad ja loovad üksteisele edu saavutamiseks vajalikke eeldusi.**
(Ülo Vooglaid)

HEA KOOSTÖÖ ALUSEELDUS:

- 1. Ole positiivne!**
- 2. Ära jonni!**
- 3. Paku lahendusi!**

- **Kindness + networking**

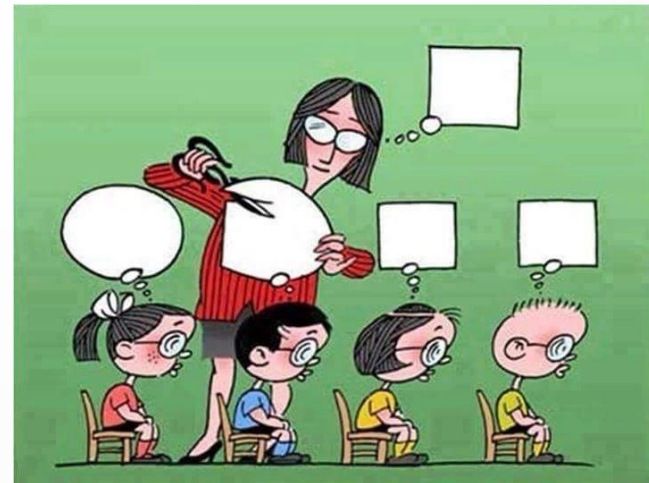

Mida ootab õppija õpetajalt?

Austust ja vastutulekut poolele teele
(väidetavalt teeb õpilane esmakohtumisel
otsuse 10-12 min jooksul)

(Ian Jukes, ESHA 2018)

**Kontrollküsimus endale: Kas ma seda oma
lapsele tahaksin?**

Plaan on hea 😊

- ➔ Kui me ei tea, kuhu me läheme, ei saa me ka ära eksida :D

versus

- ➔ Ettevõtliku kooli standard

Ettevõtliku õppe STANDARD on kvaliteeditunnuste kirjelduste ja hindamiskriteeriumite kogum.

STANDARD aitab õppeasutustel mõista üheselt:

- ➔ mis on ettevõtlik õpe
- ➔ kuidas ettevõtlikku õpet rakendada süsteemselt
- ➔ kuidas hinnata oma edukust ja toimunud muutusi oma õppeasutuses, õpetajates, õpilastes, võrgustikus.

Tegusad õunad toimetavad 😊

<https://www.facebook.com/kivioli1keskkool/videos/2234230133331459/>

<https://www.facebook.com/kivioli1keskkool/videos/2235940173160455/>

6. juunil 2019 toimus Kiviõli õunapuude pargis Loomefest 2019.

Loomefest on kogukonnapäev, mille eesmärgiks on kutsuda inimesi kaasa mõtlema, kuidas koos parki korrastada ja luua keskkond, kus valla elanikud saavad meeldivalt aega veeta, kogukonnaüritusi korraldada, puhata või nautida liikumist.

Sel aastal oli kavas:

- * tutvustada parki rajatavate infostendide kavandeid ja eskiise,
- * avatud olid töötoad ja tegevusalad erinevas vanuses inimestele,
- * esinesid Lüganuse valla noored talendid,
- * esines ansambel **FROPP**, mille koosseisus astusid lavale meie valla vanemad noored talendid Sten Aamer ja Kristjan Kuusmik.

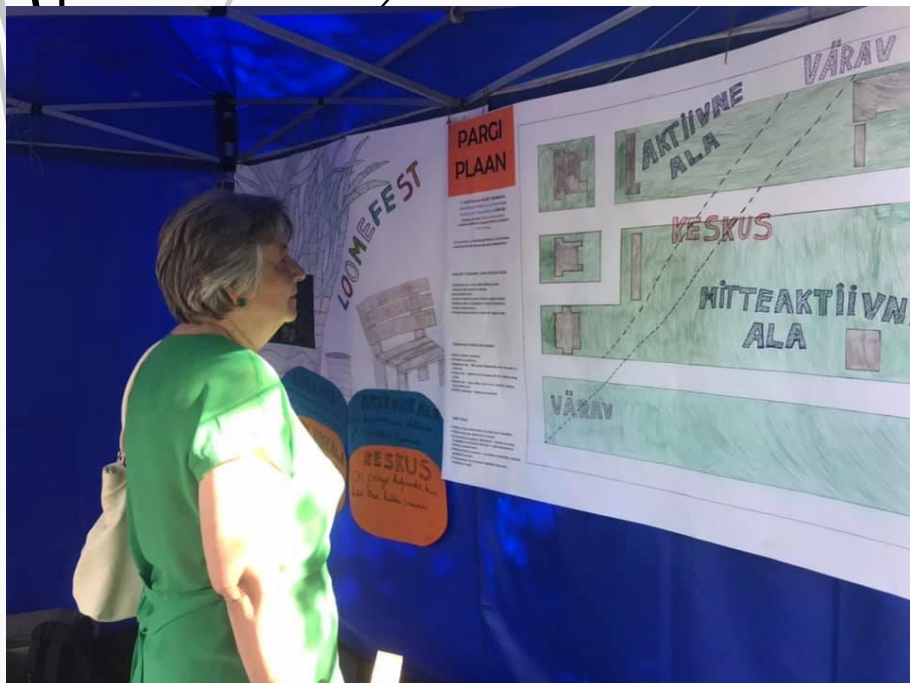
Kõik olid oodatud osalema tegevustes, nautima piknikku ja kontserti!

Kogukonnapäeva vedas Kiviõli I Keskkool, meie head koostööpartnerid Kiviõli Kunstide Kool, Kiviõli Vene Kool, Lüganuse kool, Maidla lasteaed, Sonda lasteaed.

Teeme koos kodukoha paremaks!

Loomefest vol 2 „Tegus õun“

6. JUUNIL

AVALIK ÜRITUS
LÜGANUSE VALLA KOGUKONNALE

LOOMEFEST 2019 "TEGUS ÕUN"

KIVIÖLI ÕUNAPUUDE PARGIS

KAVAS:
15.00 avamine
pargi ideekavandite tutvustamine,
tegevused töötubades, fotografeerimine
17.00 piknik ja kontsert
esinevad Lüganuse valla noored talendid
18.00 ans FROPP

EESTI KOGUKONNA KINGITUS EESTILE / OSALEMINE TASUTA / LISAINFO FB LOOMEFEST 2019

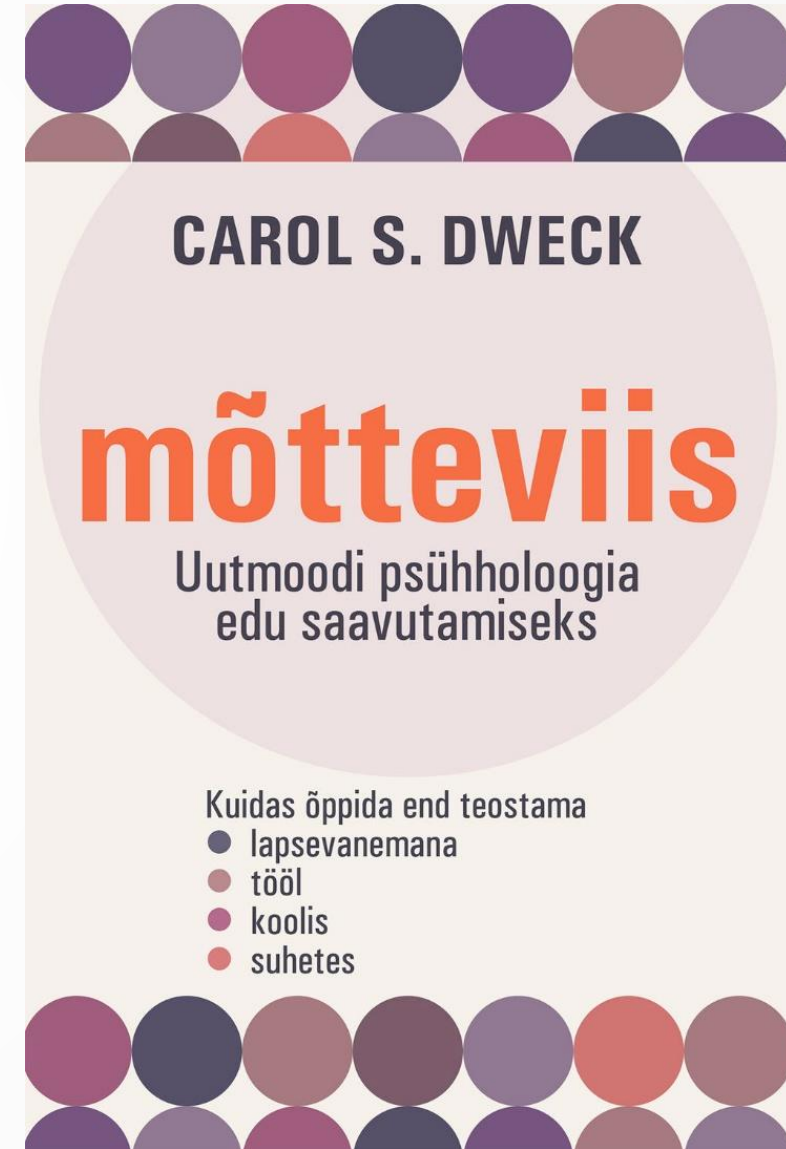
KIVIÖLI KUNSTI KOOL
RÄPINA AIANDUSKOOL
FAAZ TAL TECH
PÕHJARANNIK
KIVIÖLI NÕUDE KESKUS
EMU
LEADER
MTÜ VIRUMAA KOOSTÖÖKOGU

Mõtteviis on visa muutuma ...

- ➔ **Kas elueksam või eksamite elu?**
- ➔ **Sooritada või õppida? - Kordamine ei ole tarkuse ema :D, korduv läbilugemine ei ole kordamine.**
- ➔ **Mina õpin kiiremini trigonomeetriat kui sina, aga sina õpid kiiremini integraalist aru saama kui mina; minul tuleb sulgpall kiiremini, sinul uisutamine. See ei ütle midagi meie kummagi võimekuse kohta nendes valdkondades.**
- ➔ **Andekus *versus* pidev pusimine.**
- ➔ **Kiirusele rõhu asetamine õppimisel ei ole absoluutselt mõistlik (Grete Arro).**

Mida teha, kui ei tea, mida teha- nii peaks õppija suutma/oskama mõelda.

Kuidas edasi?

IKKA ETTEVÖTLIKULT

IKKA KOOS ÕPPIDES

IKKA LÕIMITULT

JÄRGMISENA PLAANIS:

**Õpetajate koolitamine mentoriteks ja *coach*iva
mentorluse süsteemi käivitamine koolis koostöös
Fontesega ja Innove toel.**

Mina tänan ja soovin head uut aastat 😊

Jaga alati oma õnne ja
häid emotsioone, **lugusid**
... toeta neid, kes sinu
toetust vajavad. Nii
muudad maailma
paremaks paigaks !

(Arvamusfestival, 2016)

